

УДК 329 (477)

Соколенко Ю.М.

старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В УКРАЇНІ

Особливе місце в політико-правовій системі суспільства, поряд із державою і місцевим самоврядуванням, займають політичні партії, які є породженням і частиною громадянського суспільства та неодмінним елементом сучасних демократичних режимів.

На сьогодні політичні партії в тому чи іншому вигляді існують у всіх державах світу, в тому числі й в Україні. Партії є активними учасниками політичного життя, а партійна конкуренція часто визначає напрями розвитку держави. Через політичні партії відбувається участь народу в управлінні суспільними справами. Виражаючи інтереси різних соціальних спільнот, політичні партії стають свого роду сполучною ланкою між державою та громадянським суспільством. Таким чином, певною мірою усувається монополізм держави як політичного органу управління суспільством. Народ має можливість делегувати свої повноваження не лише державним інститутам (президенту, парламенту, уряду тощо), а й політичним партіям. Цим досягається можливість контролю народу за політичною владою кількома шляхами, що водночас через конкуренцію державних політичних інститутів і політичних партій сприяє зростанню їх відповідальності перед народом. Крім того, найбільш характерними видами партійної діяльності є участь у виборчому процесі та парламентській діяльності.

Відповідно до чинного національного законодавства України під політичною партією слід розуміти зареєстроване згідно з законом добровільне об'єднання громадян-прихильників певної загальнонаціональної програми суспільного розвитку, що має своєю метою сприяння формуванню і вираженню політичної волі громадян, бере участь у виборах та інших політичних заходах.

Враховуючи важливість політичних партій слід зазначити, що вони виконують ряд життєво необхідних функцій, в яких відображається їх

реальна роль у політичній системі суспільства та їх соціальне призначення. Тобто, функції політичних партій – це основні напрямки та види їх діяльності, що випливають із їхніх цілей та завдань, визначають сутність і соціальне призначення цього політичного інституту та реалізуються в закріплених чинним законодавством формах і методах.

Політичні партії як масові організації виникли в другій половині XIX ст. як наслідок буржуазних революцій, обмеження або ліквідації абсолютних монархій, утвердження конституціоналізму, посилення ролі представницьких органів державної влади та зростанням робітничого руху. Робочий клас створював політичні партії для захисту своїх корінних інтересів. З цього часу політичні партії починають не лише вести ідеологічну роботу в суспільстві, але й відкрито боротися за державну владу. При цьому слід зазначити, що процес створення сучасних масових політичних партій відбувався одночасно з формуванням представницьких інститутів і поширенням виборчого права, тобто з переходом більшості країн світу до прямих, рівних і загальних виборів при таємному голосуванні.

Отже, підсумовуючи викладене варто відзначити, що політичні партії займають особливе місце в політико-правовій системі суспільства і є породженням і частиною громадянського суспільства та неодмінним елементом сучасних демократичних режимів.